

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 12 stycznia 2023 roku

UNP: 3001-23-002018

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.29.2021

Pan

Miłosz Michalski

Naczelnik

Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce

UL. Strzelecka 2/6

61-845 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3021 Urząd Skarbowy Poznań-Jeżyce ul. Strzelecka 2/6, 61-845 Poznań	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Miłosz Michalski	
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 54/2021 z dnia 6 grudnia 2021 r. oraz nr 62/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2021.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
–	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Włodzimierz Budrys - główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	
10 grudnia 2021 r.	

Data zakończenia czynności kontrolnych	21 stycznia 2022 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Działania wierzyciela związane z kierowaniem zaległości wymagalnych do windykacji (terminowość wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych).
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 10 grudnia 2021 r. Badaniem zostały objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Pobór i egzekucja	
Cel kontroli	
Ocena efektywności i prawidłowości działań informacyjnych i dyscyplinujących oraz czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

I. Działania wierzyciela związane z kierowaniem zaległości wymagalnych do windykacji (terminowość wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych)

Kontroli poddano prawidłowość działań informacyjnych i dyscyplinujących oraz czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego związanych z tzw. „miękką egzekucją” w oparciu o:

- rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r. poz. 2083 oraz wcześniejsze wersje tego aktu.
- przepisy wewnętrzne obowiązujące w kontrolowanym okresie.

Kontrolowany obszar uregulowany był Wewnętrzną procedurą postępowania nr 8/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich.

Celem „miękkiej egzekucji” jest podejmowanie działań informacyjnych względem dłużnika, które mają doprowadzić do wykonania obowiązku podatkowego w sposób dobrowolny, bez konieczności wszczynania i prowadzenia wobec zobowiązanego kosztownej egzekucji administracyjnej.

W toku kontroli uwzględniono ryzyko, że działania informacyjne mogą być prowadzone niezgodnie z ich przeznaczeniem i skutkować opóźnieniem zastosowania egzekucji administracyjnej.

Celem kontroli było ustalenie czy w Urzędzie Skarbowym Poznań-Jeżyce stosowano działania informacyjne w sposób racjonalny i zgodny z prawem. Dokonano również sprawdzenia

terminowości wystawiania upomnień i tytułów wykonawczy w oparciu o zalecenia zawarte w piśmie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr (...) z 6 lipca 2018 r.

Organizacja pracy Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce w kontrolowanym zakresie

W kontrolowanym okresie organizacja Urzędu Skarbowego została określona Regulaminem Organizacyjnym nadanym przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w załączniku Nr 1 do Zarządzenia Nr 131/2019 z dnia 24 października 2019 r. ze zmianami oraz Regulaminem Organizacyjnym nadanym przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w załączniku Nr 1 do Zarządzenia Nr 138/2021 z dnia 12 sierpnia 2021 r.

Zgodnie z regulacjami zawartymi w wyżej wymienionych Regulaminach Organizacyjnych do zadań Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-2) należało wykonywanie czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w tym podejmowanie działań informacyjnych i dyscyplinujących, wystawianie i doręczanie upomnień oraz wystawianie i przekazywanie do organów egzekucyjnych tytułów wykonawczych i wniosków egzekucyjnych.

Organizacja Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-2)

W skład Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-2) wchodził Kierownik referatu oraz pięciu pracowników:

- 1) **Kontroler skarbowy** realizujący zadania związane z analizą, przygotowaniem materiałów w zakresie likwidacji zaległości przedawnionych oraz aktualizacją tytułów wykonawczych po odpisaniu zaległości z tytułu przedawnienia,
- 2) **Starszy kontroler skarbowy** zajmujący się wystawianiem upomnień, tytułów wykonawczych w zakresie podatku VAT, zawiadomień RNP, weryfikacją zaległości podatkowych, celem ustalenia informacji dla innych działów, postępowaniami upadłościowymi i restrukturyzacjami,
- 3) **Referent** zajmujący się realizacją zadań związanych z przygotowaniem materiałów, wniosków w zakresie likwidacji zaległości przedawnionych oraz aktualizacji tytułów wykonawczych po odpisaniu zaległości z tytułu przedawnienia, wystawianiem upomnień;
- 4) **Starszy kontroler skarbowy** zajmujący się wystawianiem upomnień, tytułów wykonawczych w zakresie zaległości PIT, PPL, PPE, CIT (inne niż VAT), zawiadomień RNP, weryfikacją zaległości podatkowych, celem udzielenia informacji dla innych działów, realizowaniem zadań w zakresie przygotowania materiałów i wnioskowania o przeniesienie odpowiedzialności na osoby trzecie,
- 5) **Referent** zajmujący się wystawianiem upomnień w zakresie podatku VAT, odnotowaniem w systemie Poltax2B Plus dat doręczenia upomnień oraz zadań związanych z wysyłką korespondencji referatu.

Działania przedegzekucyjne

Zgodnie z informacją udzieloną pismem z 16 grudnia 2021 r., nr UNP (...) w Urzędzie w celu sporządzenia sprawozdania dotyczącego działań przedegzekucyjnych oraz raportowania ich efektywności prowadzone były:

- co miesiąc wykazy zaległości, w stosunku do których podjęto mięką egzekucję (SMS);

- zestawienia podjętych działań przedegzekucyjnych - wykonanych telefonów, a na ich podstawie po zakończeniu kwartału dokonywana jest ocena ich efektywności.

Referat Spraw Wierzycielskich Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce, w celu realizacji zadań w zakresie tzw. "miękkiej egzekucji" - tj. podejmowania działań windykacyjnych, które mają prowadzić do wykonania obowiązku w sposób dobrowolny, bez konieczności wszczynania egzekucji administracyjnej, wykorzystywał:

- raport z modułu MIĘKKA EGZEKUCJA "Jedna zaległość", dostępny w aplikacji e-Moje raporty. Raport ten służył do wytypowania podmiotów, w stosunku do których wysyłana była wiadomość tekstowa SMS. SMSy wysyłane były do zaległości w podatku od towarów i usług, których kwota nie przekraczała 500,00 zł. Po wygenerowaniu ww. raportu i przeprowadzeniu jego wstępnej analizy, polegającej na usunięciu pozycji dot. dłużników, których numer telefonu jest niepoprawny (np. nr tel. jest zbyt krótki lub jest numerem stacjonarnym) bądź pozycji, gdzie wg raportu na centralnych kartach kontowych występują nadpłaty lub kwoty do rozliczenia, tworzony był plik zawierający numery telefonów pozycji wytypowanych do SMS. Plik stanowił podstawę do masowej wysyłki wiadomości tekstowych realizowanej za pośrednictwem aplikacji serwerSMS.pl.
- raport z systemu Poltax2B Plus "WB.R.4.15.A.1 Przypisy i odpisy zaksięgowane". Raport ten, stanowił podstawę do analizy zaległości m. in. przy wystawianiu upomnień (w przypadku, gdy zachodziło przypuszczenie, że zobowiązany wykona obowiązek dobrowolnie - np. gdy na zobowiązanym nie ciążyły dotychczas inne zaległości lub podejmowane wcześniej działania informacyjne przynosiły skutek w postaci spłaty należności), stanowi także podstawę do podjęcia czynności w zakresie komunikacji bezpośredniej tj. telefonów.

Sprawozdania dotyczące działań przedegzekucyjnych oraz raportowania ich efektywności sporządzane były na podstawie wykazów zaległości, w stosunku do których podjęto miękką egzekucję (SMS) oraz zestawień podjętych działań przedegzekucyjnych - wykonanych telefonów przez pracowników referatu. Czynności miękkiej egzekucji nie były odnotowywane w systemie Poltax2B Plus.

Do kontroli przedstawiono:

- dwa zestawienia z załącznikami dotyczące działań przedegzekucyjnych oraz raportowania ich efektywności za II i III kwartał 2021 r. łącznie zawierające 591 pozycji. Raport za II kwartał 2021 r. obejmował miesiące marzec, kwiecień i maj 2021 r. Raport za III kwartał 2021 r. obejmował miesiące: czerwiec, lipiec i sierpień 2021 r.

Zgodnie ze wskazanymi wyżej raportami:

- w II kwartale 2021 podjęto w ramach środków komunikacji bezpośredniej (sms, telefon) 226 działań, z czego uregulowana kwota zaległości w 70 sprawach wyniosła 26 937,88 zł
- zgodnie ze sprawozdaniem przekazanym do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu pismem z 12 lipca 2021 r.
- w III kwartale 2021 r. podjęto w ramach środków komunikacji bezpośredniej (sms, telefon) 365 działań, z czego uregulowana kwota zaległości w 175 sprawach wyniosła 21 059,62 zł - zgodnie ze sprawozdaniem przekazanym do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu pismem z 8 października 2021 r.

Kontrolujący zwrócił uwagę na błędne ujęcie poszczególnych miesięcy we wskazanych kwartałach roku.

Kontrolą szczegółową objęto wybrane w sposób losowy pozycje z przedstawionych raportów w zakresie skuteczności zastosowanej tzw. miękkiej egzekucji. Nie stwierdzono jej zastosowania w stosunku do podatników uporczywie uchylających się od regulowania zobowiązań podatkowych oraz nieuzasadnionej przewlekłości działań informacyjnych.

W toku kontroli sprawdzono podejmowane przez Urząd działania w zakresie prawidłowego i skutecznego zarządzania zaległościami tj.:

- terminowość wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych,
- prawidłowość współpracy komórki wierzycielskiej z innymi komórkami urzędu skarbowego.

Terminowość wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych

Terminowość wystawiania upomnień

Na podstawie raportu e-ORUS Otwarte niestandardowe Raporty US POLTAX (P2B+) - Wykaz wystawienia upomnień po terminie, data początku 1.01.2021, data końca 10.12.2021, limit dni 21, powyżej 116 zł,- do kontroli wytypowano 27 pozycji z 11815 obejmujących upomnienia o najdłuższym upływie terminu licząc od daty powstania zaległości podatkowej.

W wytypowanej próbie stwierdzono:

- w 1 pozycji naruszono § 7 ust. 1 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2017 r. poz. 1483, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. Dz.U. z 2020 r., poz. 2083.

Powyższe dotyczy podatnika o NIP (...), PIT-28 za 2019 r.

- w 4 pozycjach naruszono § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 2083, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, w której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne.

Powyższe dotyczy:

- NIP (...), VAT 3/2020,
- NIP (...), PIT-36 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-36 za 2019 r.,
- NIP (...), CIT-8 za 2019 r.

1. W wytypowanej powyższej próbie w 22 pozycjach nie stwierdzono naruszeń przepisów w zakresie terminowości wystawiania upomnień. Wykazane w raporcie przekroczenie terminu liczone od dnia powstania zaległości podatkowej dotyczyło sytuacji zastosowania przez organ podatkowy ulg w spłacie zobowiązań podatkowych (zawarcie układu ratalnego). Po wygaszeniu układu ratalnego wystawiano prawidłowo upomnienie. Część

wykazanych w raporcie i wytypowanych do kontroli pozycji dotyczyła wystawienia upomnień po rozliczeniu należności podatkowych przez komórkę rachunkowości i obsługi bezpośredniej.

Terminowość wystawiania tytułów wykonawczych

Po otrzymaniu upomnienia z zawiadomieniem i zwrotką, po upływie terminu płatności wskazanego w upomnieniu, pracownik Referatu Spraw Wierzycielskich sprawdzał czy dokonano wpłaty. W przypadku stwierdzenia, że wpłata została błędnie rozliczona przez system lub jest niepowiązana z zaległością – przekazywano telefonicznie bądź e-mail – informację do referatu rachunkowości, w celu skorygowania zapisów na karcie kontowej. W przypadku braku wpłaty – wystawiano tytuł wykonawczy, który kierowano do komórki egzekucji, w celu podjęcia dalszych działań. Pracownicy wystawiający tytuły wykonawcze, posiadali upoważnienia Naczelnika Urzędu do ich podpisania.

Na podstawie raportu e-ORUS Otwarte niestandardowe Raporty US POLTAX (P2B+) - Wykaz wystawienia Tytułów wykonawczych po terminie - do kontroli wytypowano 20 pozycji z 2785 obejmujących tytuły wystawione w II kwartale 2021 r., o najdłuższym upływie terminu licząc od daty doręczenia upomnienia z uwzględnieniem wysokości kwoty należności.

W wytypowanej próbie stwierdzono:

- w 13 pozycjach naruszono § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 1294, stanowiący o obowiązku wierzyciela przestania zobowiązanemu upomnienia, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. Dz.U. z 2020 r., poz. 2083.

Powyższe dotyczy:

- NIP (...), PIT-28 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-28 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-28 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-28 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-37 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT -37 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-37 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-37 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-37 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-36 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-36 za 2019 r.,
- NIP (...), CIT-8 za 2019 r.,
- NIP (...), CIT-8 za 2019 r.
- we wszystkich pozycjach naruszono termin wystawienia tytułu wykonawczego wynikający z wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu - pismo nr (...) z 6 lipca 2018 r., nakładający obowiązek jego wystawienia nie później niż w terminie

14 dni od dnia doręczenia upomnienia.

Poza wyżej wymienionymi pozycjami dotyczy:

- NIP (...), PIT-28 za 2019 r.,
- NIP (...), VAT-7 za 1/2021,
- NIP (...), VAT-7 za 12/2020,
- NIP (...), VAT-7K za 3/2021,
- NIP (...), VAT-7K za 12/2021,
- NIP (...), VAT-7K za 3/2021,
- NIP (...), CIT-8 za 2019 r.

Do szczegółowej kontroli niniejszego tematu na bazie dowodów źródłowych z wykorzystaniem raportu z hurtowni WHTAX, obszar ZALEGŁOŚCI, Skoroszyt 41, Arkusz 9 – Zestawienie zaległości z upomnieniami – szczegóły na poziomie US, Sprawozdanie: ZALEGŁOŚCI 2021 I-X, wytypowano 13 pozycji wyłonionych metodą niestatystyczną na podstawie osądu kontrolującego z 26928.

W wytypowanej próbie stwierdzono:

- w 1 pozycji naruszono § 7 ust. 1 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2017 r. poz. 1483, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 listopada 2020 r. Dz.U. z 2020 r., poz. 2083.

Powyższe dotyczy podatnika o NIP (...), PIT-37 za 2014 r.

- w 2 pozycjach naruszono § 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 2083, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, w której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne.

Powyższe dotyczy:

- NIP (...), VAT-7K za 3/2019,
- NIP (...), PIT-36 za 2019 r.
- w 3 pozycjach naruszono § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 1294, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienie, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. Dz.U. z 2020 r., poz. 2083.

Powyższe dotyczy:

- NIP (...), PIT-4R za 11/2020,
- NIP (...), PIT-36L za 2020 r.,
- NIP (...), PIT-36L za 2017 r.

- w 9 pozycjach naruszono termin wynikający z wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wyrażony w piśmie nr (...) z 6 lipca 2018 r., nakładający obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia.

Powyższe dotyczy:

- NIP (...), VAT-7 za 6/2014,
- NIP (...), CIT-8 za 2020 r.,
- NIP (...), PIT-36L za 2020 r.,
- NIP (...), VAT-7 za 04/2021,
- NIP (...), VAT-7K za 3/2019,
- NIP (...), PIT-36L za 2017 r.,
- NIP (...), PIT-36 za 2019 r.,
- NIP (...), PIT-4R za 11/2020,
- NIP (...), PIT-36 za 2019 r.
- w 1 pozycji naruszono § 4 ust. 1 pkt 1) wewnętrznej procedury postępowania nr 8/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce z 26 stycznia 2021 r. w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich poprzez brak kontrolowania terminowości wpłat podatków dokonywanych przez podatników, płatników, inkasentów, osoby trzecie i następców prawnych, współpracując przy tym z pracownikami SER (Działem Rachunkowości).

Powyższe dotyczy podatnika o NIP (...), PIT-36L za 2017 r.

W kontrolowanym zakresie:

- działania informacyjne były podejmowane w formie sms/telefonicznie nie były one wprowadzane do Poltax2B Plus,
- w stosunku do analizowanych zaległości w wytypowanej próbie nie podejmowano przed upomnieniem czynności informacyjnych tzw. miękkiej egzekucji (dot. wytypowanych do kontroli pozycji dotyczących wystawionych po terminie: upomnień - raport eORUS, tytułów wykonawczych - raport eORUS oraz z wyżej wymienionego raportu WHTAX),
- zaewidencjonowaniu podlegały forma działania informacyjnego, data jego podjęcia oraz imię i nazwisko osoby, która podjęła działanie informacyjne,
- wykazy zaległości, w stosunku do których podjęto mięką egzekucję (SMS) zawierały następujące dane: data okresu sprawozdawczego, NIP, nazwę, rok, okres, forma, kwotę, wpłatę do rozliczenia, nadpłaty, nr telefonu, informację czy dokonano wpłaty,
- nie stwierdzono działań w ramach miękkiej egzekucji w stosunku do dłużników nagminnie nieprzestrzegających dyscypliny podatkowej i uporczywie zalegających z płatnościami zobowiązań podatkowych.

Wyjaśnienia do kontroli

Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich w toku kontroli wskazał na wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) na efektywność i terminowość podejmowania czynności w badanym obszarze.

Na podstawie spraw pobranych do kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które nie mieszczą się w żadnym ze zdefiniowanych obszarów ryzyk przez kontrolowaną jednostkę.

II. Uprawnienia do systemów informatycznych urzędu

Kontrolą zostały objęte zakresy uprawnień pracowników komórki wierzycielskiej w dostępie do aplikacji zewnętrznych i wewnętrznych, na podstawie wydruków z systemu Qasystent. Przeanalizowano uprawnienia nadane 6 pracownikom Referatu Spraw Wierzycielskich w zakresie nadanych uprawnień do aplikacji zewnętrznych i wewnętrznych.

Uprawnienia typu SPWI_KIER posiada kierownik Referatu. Kierownik w zakresie uprawnień do podsystemu EGAPOLTAX ma nadane uprawnienia EGZCZYT.

Uprawnienia EGZCZYT posiada 3 pracowników.

Zakresy uprawnień użytkowników do danych aplikacji zewnętrznych i wewnętrznych jakie posiadają pracownicy Referatu Spraw Wierzycielskich są zgodne z zakresem wykonywanych czynności oraz adekwatne do zadań powierzonych na danym stanowisku.

III. Upoważnienia i pełnomocnictwa

Ewidencja upoważnień prowadzona jest w Qasystencie. Do kontroli przedstawiono zestawienie aktualnych upoważnień pracowników SEW oraz 6 upoważnień pracowników Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW-2) i cały rejestr upoważnień z Qasystenta. Przedstawione do kontroli upoważnienia były aktualne.

W skontrolowanym zakresie nie stwierdzono uwag.

IV. Realizacja kontroli funkcjonalnych w obszarach działania Urzędu objętych zakresem niniejszej kontroli

Przedmiot kontroli nie został ujęty w priorytetach kontroli funkcjonalnych na 2021 r.

Tematyka kontroli jest zgodna z wytyczonym obszarem działalności – pobór i egzekucja, proces – obsługa poboru oraz dystrybucja podatków i innych należności, który mieści się w wynikającym z Planu działalności kierunku działania - pobór i egzekucja należności podatkowych i niepodatkowych budżetu państwa przez organy podatkowe i celne, dla którego określono cel – wzrost skuteczności i efektywności poboru należności podatkowych i niepodatkowych, realizacja należności publicznoprawnych.

W niniejszym obszarze zdefiniowano następujące ryzyka:

- brak monitorowania zaległości i nadpłat pod kątem ich wymagalności skutkujący zmniejszeniem wpływów,
- niepodejmowanie czynności w celu wyegzekwowania zobowiązań skutkujące zmniejszeniem wpływów,
- brak wpływów oraz dodatkowych wpływów poprzez niepodejmowanie lub nieterminowe podejmowanie czynności związanych z wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych,
- niewykonanie prawomocnego orzeczenia sądu skutkujące naliczeniem odsetek i w konsekwencji umniejszeniem wpływów,
- nienadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, gdy zaistniały przesłanki do jego nadania skutkujące brakiem możliwości wszczęcia postępowania egzekucyjnego i ściągnięcia zaległości,

- zagrożenie przedawnienia zobowiązania podatkowego skutkujące brakiem ściągnięcia zaległości,
- niewłaściwe wykorzystanie zasobów skutkujące nieterminowym wykonywaniem zadań mających wpływ na ściągłość zaległości i wielkość wpływów,
- nieterminowe wszczynanie postępowań egzekucyjnych skutkujące niemożliwością podjęcia skutecznej egzekucji,
- wpływ tytułów wykonawczych na znaczne zaległości pod koniec okresu sprawozdawczego skutkujące brakiem możliwości wykonania miernika efektywności egzekucji,
- niepodejmowanie czynności przez pracowników spowodowane brakami kadrowymi,
- niepodejmowanie czynności przez pracowników spowodowane brakami kadrowymi.

Zgodnie z udzieloną pismem z dnia 16 grudnia 2021 r. nr UNP (...) informacją w Referacie Spraw Wierzycielskich (SEW-2) przeprowadzono w 2021 roku następujące kontrole funkcjonalne:

1. Zasadność posiadania przez pracowników określonych uprawnień do systemów informatycznych oraz kierowanie wniosków o cofanie uprawnień (za okres 01.01.2021-30.06.2021),
2. Prawidłowość i terminowość wystawiania i doręczania zarządzeń zabezpieczenia (za okres 01.01.2021-30.06.2021),
3. Skokowy wzrost zaległości spowodowany wysokimi kwotami przypisów z decyzji wydanych przez Naczelnika US i UCS, których nie da się wyegzekwować (za okres 01.04.2021 - 30.06.2021),
4. Istnienie zaległości trudno ściąganych i nieściąganych, głównie z art. 108 ustawy o VAT skutkujące brakiem skutecznej egzekucji i wyegzekwowaniem zaległości (za okres 01.04.2021-30.06.2021),
5. Zagrożenie przedawnienia zobowiązania podatkowego skutkujące brakiem ściągnięcia zaległości (za okres 01.01.2021-30.06.2021),
6. Brak wpływów oraz dodatkowych wpływów poprzez niepodejmowanie lub nieterminowe podejmowanie czynności związanych z wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych (za okres 01.01.2021-30.06.2021),
7. Skokowy wzrost zaległości spowodowany wysokimi kwotami przypisów z decyzji wydanych przez Naczelnika US i UCS, których nie da się wyegzekwować (za okres 01.07.2021-30.09.2021),
8. Istnienie zaległości trudno ściąganych i nieściąganych, głównie z art. 108 ustawy o VAT skutkujące brakiem skutecznej egzekucji i wyegzekwowaniem zaległości (za okres 01.07.2021-30.09.2021).

Jak ustalono, w toku niniejszej kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, które należało odzwierciedlić w przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych. Zatem należy zauważyć, że przyjęty sposób prowadzenia kontroli funkcjonalnej przez Urząd był nieodpowiedni, co może świadczyć o wadliwości działania kontroli funkcjonalnej, która powinna na bieżąco weryfikować obszary narażone na powstawanie uchybień i nieprawidłowości.

Ustalenie:

- nieodpowiedni sposób prowadzenia kontroli funkcjonalnej,
- brak wykorzystania instrumentu kontroli funkcjonalnej w zakresie stwierdzonego ryzyka, dot. niepodejmowanie czynności w celu wyegzekwowania zobowiązań skutkujące zmniejszeniem wpływów.

V. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej

Zgodnie z udzieloną pismem z dnia 16 grudnia 2021 r. nr UNP (..) informacją oraz kopią prowadzonej przez Urząd Skarbowy książki kontroli w zakresie objętym tematem niniejszej kontroli nie były przeprowadzane kontrole zewnętrzne.

POSUMOWANIE

W wyniku kontroli stwierdzono:

- w 2 pozycjach na 60 skontrolowanych naruszono § 7 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2017 r. poz. 1483, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r., Dz.U. z 2020 r., poz. 2083.
- w 16 pozycjach na 60 skontrolowanych naruszono § 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 1294, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, w której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne. W powyższym stanie faktycznym zgodnie z aktualnym stanem prawnym ma zastosowanie § 3 pkt 1) lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r., Dz.U. z 2020 r., poz. 2083.
- w 6 pozycjach na 60 skontrolowanych naruszono § 3 pkt 1) lit. a Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych Dz.U. z 2020 r., poz. 2083, stanowiący o obowiązku wierzyciela przesłania zobowiązanemu upomnienia, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, w której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne.
- w 29 pozycjach na 33 skontrolowanych naruszono termin wynikający z wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wyrażony w piśmie nr (...) z 6 lipca 2018 r., nakładający obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia.
- w 1 pozycji na 13 skontrolowanych naruszono § 4 ust. 1 pkt 1) wewnętrznej procedury postępowania nr 8/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce z 26 stycznia 2021 r. w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich poprzez brak kontrolowania terminowości wpłat podatków dokonywanych przez podatników,

płatników, inkasentów, osoby trzecie i następców prawnych, współpracując przy tym z pracownikami SER (Działem Rachunkowości).

- nieodpowiedni sposób prowadzenia kontroli funkcjonalnej oraz brak kontroli funkcjonalnej w zakresie ryzyka dot. niepodejmowania czynności w celu wyegzekwowania zobowiązań skutkujących zmniejszeniem wpływów

[dowód: akta kontroli – poz. 11 w SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: 1. Przestrzegać § 3 pkt 1 lit. a Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 listopada 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 2083) poprzez niezwłoczne przesłanie zobowiązanemu upomnienia, jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia. 2. Przestrzegać wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wyrażonych w piśmie nr (...) z 6 lipca 2018 r., stanowiących, że upomnienie zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego należy przesłać nie później niż w terminie 30 dni od dnia wymagalności obowiązku, a tytuł wykonawczy należy wystawić nie później niż terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia lub 30 dni od dnia wymagalności obowiązku w przypadku, gdy egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia. 3. Przestrzegać § 4 ust. 1 pkt 1) wewnętrznej procedury postępowania nr 8/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce z 26 stycznia 2021 r. w sprawie sposobu prowadzenia czynności wierzycielskich poprzez kontrolowanie terminowości wpłat podatków dokonywanych przez podatników, płatników, inkasentów, osoby trzecie i następców prawnych, współpracując przy tym z pracownikami SER (Działem Rachunkowości). 4. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.
Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
Pouczenie
Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Termin złożenia informacji
<p>W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.</p>
PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
<p>Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu</p> <p>Marek Pospieski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)</p>
<p>Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).</p>

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
4. Z-ca DIAS – Anna Urbaniak-Schneider
5. Wydział Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości Podatkowej – IEW,
6. Dział Wsparcia Zarządzania – IZZ.